

Dr. Alojzij Šuštar, ljubljanski nadškof metropolit (1920–2007)

Alojzij Šuštar se je rodil 14. novembra 1920 v vasi Grmada pri Trebnjem kot prvi izmed desetih otrok. V Trebnjem je končal pet razredov ljudske šole in starši so ga zaradi izredne nadarjenosti in pridnosti poslali v Zavod sv. Stanislava v Šentvid nad Ljubljano. Ta ustanova je pomembno zaznamovala njegovo življenjsko pot. Svoje spomine na gimnazijska leta je večkrat takole opisal: *»V škofovih zavodih sem bil od leta 1932 do 1940 /.../ Na zavod in gimnazijo imam najlepše spomine.«*

Teologijo je študiral v Ljubljani in Rimu, kjer je bil 27. oktobra 1946 posvečen v duhovnika. Zaradi bolezni na pljučih je leta 1947 odšel na zdravljenje v Švico. V svojo škofijo ga je sprejel škof iz Chura. Bil je kaplan v St. Moritzu, profesor filozofije in verouka na liceju v Schwyzu, profesor moralne teologije in ravnatelj semenišča, škofov vikar v Churu ter tajnik Sveta evropskih škofovskih konferenc (CCEE). Poleg tega je v Švici opravljal še vrsto drugih odgovornih služb. Napisal je več manjših del s področja moralne teologije, številne razprave in članke, ki jih je objavljaval v raznih revijah v Švici, Nemčiji, Avstriji in Sloveniji.

V začetku leta 1977 se je vrnil v Slovenijo. 23. februarja 1980 je bil imenovan za ljubljanskega nadškofa metropolita, 13. aprila 1980 pa je v ljubljanski stolnici prejel škofovsko posvečenje. Za škofovsko geslo si je izbral svetopisemsko misel: *»Božjo voljo spolnjevati.«*

S svojim znanjem, razgledanostjo in evropskimi izkušnjami je nadškof Šuštar vnesel v Cerkev na Slovenskem marsikaj novega. Dajal je razne pobude na pastoralnem področju, si prizadeval za duhovno oskrbo v domovih za starejše, bolnišnicah in zaporih, za obhajanje božiča kot dela prostega dneva, za samostojno Slovensko škofovsko konferenco. Nadškof Šuštar je obiskoval Slovence po svetu, imel je številna predavanja doma in v tujini, dajal je intervjuje in pisal članke, vodil duhovne vaje. Neutrudno si je prizadeval za večjo navzočnost Cerkve v javnem življenju in za spravo v slovenskem narodu. Odločno je podprl proces demokratizacije v Sloveniji in s svojim vplivom pomembno prispeval k priznanju samostojne slovenske države. V času njegovega škofovanja je Slovenijo prvič obiskal papež Janez Pavel II.

Nadškof Šuštar je bil človek dialoga, moder, strpen in preudaren do oblasti, očetovski do duhovnikov, pozoren do bolnikov in trpečih, zase skromen, do drugih radodaren. Bil je človek molitve in globokega duhovnega življenja, močne vere in zaupanja, vdan v trpljenju.

Od upokojitve aprila 1997 do smrti 29. junija 2007 je živel v tretjem nadstropju Zavoda sv. Stanislava, kjer je bilo njegovo poslanstvo predvsem molitev. Njegovo bivanje v Zavodu je bilo za dijake, študente in uslužbence velik blagoslov in zgled.

Nadškof Alojzij Šuštar je eden velikih mož slovenske zgodovine. Zaslužen je tudi za vrnitev in obnovo prostorov Zavoda sv. Stanislava v času po osamosvojitvi Slovenije. Zaradi njegovega dragocenega zgodovinskega prispevka in duhovne veličine njegove osebnosti smo se ob ustanovitvi zavodske osnovne šole odločili, da jo imenujemo po njem.